

Tussentijdse terugblik

Raadsakkoord 2022-2026
College Uitvoeringsprogramma

*Samen bouwen
aan de toekomst
van onze dorpen*

Tussentijdse terugblik

Raadsakkoord 2022-2026
College Uitvoeringsprogramma

Inhoud

- 05 — Wonen
- 06 — Participatie en Communicatie
- 07 — Omgevingsvisie
- 07 — Verkeersveiligheid, openbare ruimte en IBOR
- 08 — Sociaal domein, IKC en Sportpad
- 09 — Recreatie
- 10 — Duurzaamheid
- 11 — Land- en tuinbouw Baan Sotaweg/
Geestweg Flora weg - Economie
- 12 — Veiligheid en Handhaving
- 13 — Regionale samenwerking
- 14 — Financiën en Personeel en Organisatie

Aanleiding

Het opstellen van de Jaarrekening 2023 vindt ongeveer halverwege de bestuursperiode 2022-2026 plaats. Ons college blikkt bij de aanbidding van deze jaarrekening ook terug op de eerste helft van de bestuursperiode via deze Tussentijdse terugblik. Voor deze terugblik is gebruik gemaakt van het Raadsakkoord, de College Uitvoeringsprogramma's (CUP) 1.0 en 2.0, maar ook de zaken uit de going concern. Wij hebben gekozen voor een meer beschouwend document als aanvulling op de meer feitelijke en beleidsmatige onderbouwing die de Jaarrekening 2023 bevat.

Algemeen

Deze raadsperiode kenmerkt zich door een aantal ontwikkelingen. We willen er vijf schetsen:

- 1** Grote onzekerheid op rijksniveau (met name over beschikbare middelen via het Gemeentefonds);
- 2** Een structureel grotere opgave voor de gemeenten als gevolg van de vraagstukken over bestaanszekerheid van mensen; het Rijk geeft steeds meer verantwoordelijkheden aan gemeenten;
- 3** De beïnvloeding door verschillende crisissen (gevolgen COVID-crisis, de energiecrisis, de oorlog in de Oekraïne/vluchtelingencrisis);
- 4** Enorme prijs/kostenstijgingen (direct gevolg voor alle gemeentelijke projecten);
- 5** Het hoge ambitieniveau van de gemeente zelf (zoals onderwijshuisvesting/IKC ontwikkeling, welzijn en sport/Sportpad en alle gevolgen van de slappe bodemstructuur in relatie tot de openbare ruimte).

Een eerste reactie zou kunnen zijn dat dit dingen zijn van alle tijden waar je als gemeente rekening mee moet houden. Er is echter een belangrijk verschil: de combinatie van deze ontwikkelingen maken dat het financieel perspectief van de gemeente van veel meer kanten wordt beïnvloed en met veel grotere effecten. Daarbij is onzeker welke elementen vanuit het Rijk worden gecompenseerd. In de P&C-cyclus krijg je die 'zekerheden' pas later in het jaar, waardoor vooraf plannen en begroten meer dan ooit een uitdaging wordt.

Ons college staat voor de ambities en vele opgaven uit het Raadsakkoord. Wij zijn van mening dat het lokaal bestuur er is om dat te doen voor inwoners wat wonen, werken en leven in de gemeenschappen vitaal houdt.

Uiteraard moet dit ook plaatsvinden in een financieel gezonde gemeente. Dat betekent dat wij staan voor een sluitende begroting. Tegelijkertijd gaan wij met het Rijk, zeker waar het de medebewindstaken betreft, de discussie aan over de haalbaarheid van de uitvoering van deze taken. In lijn met de koers van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) kan het niet zo zijn dat wij taken, die wij doen in opdracht van het Rijk via wetgeving, moeten uitvoeren met een structureel tekort aan middelen.

De P-begroting is een belangrijk onderdeel van onze sturing vanuit de directie. De aansluiting tussen de formatie en de budgetten vanuit de Staat B van de begroting borgen en actueel houden is in alle gemeenten een grote uitdaging. In 2023 is de P-begroting op functieniveau opnieuw opgebouwd. Per 1 januari 2024 is er daarmee een actuele P-begroting vanuit formatie en financieel oogpunt. Daarnaast zijn wij er in geslaagd - ondanks de moeilijke arbeidsmarkt - veel vacatures in te vullen. Dit heeft zeker ook te maken met de veelzijdige rol en de daarbij passende

verantwoordelijkheid, waardoor mensen het prettig vinden werken in onze organisatie. Dat laat onverlet dat wij juist met deze moeilijke arbeidsmarkt extra moeten inzetten op het binden van medewerkers. Op enkele lastig in te vullen functies, zoals APV, handhavingsjuristen en vergunningen, zien wij een groter verloop. Het binden van medewerkers heeft ook zijn invloed op de gemeentelijke organisatie en ons functiehuis in relatie tot vergelijkbare gemeenten.

Thematische Tussentijdse terugblik Raadsakkoord/CUP

Voor deze terugblik is er gekozen voor een thematische terugblik op basis van de doelen en voortgang naar deze doelen. Dit gebeurt op hoofdlijnen en geeft niet een compleet beeld van alle werkzaamheden die verricht zijn of ons nog liggen te wachten. De meer cijfermatige onderbouwing is uiteraard onderdeel van de Jaarrekening 2023 zelf.

Wonen

Bij het thema `Wonen` gaat het onder meer om het tegengaan van ongewenste ontwikkelingen, zoals speculatie en het exploiteren van woningen vanuit belegging door het garanderen van de zelfbewoning. In de doelgroepenverordening heeft een aanscherping van de spelregels plaatsgevonden, waarmee we deze zaken beter kunnen realiseren.

Het bouwen van voldoende woningen, ook buiten de BSD (Bestaand Stads- en Dorpsgebied), is een belangrijke ambitie. Lang was deze doelstelling onhaalbaar door het provinciale standpunt. Kortgeleden heeft er, vooral vanwege de druk vanuit het Rijk, een koerswijziging plaatsgevonden. Onze gemeente gaat met name voor de kleinere dorpskernen nu voorstellen doen in lijn met de mogelijkheid van `een straatje erbij`. Hiermee kunnen we dit doel uit het Raadsakkoord concreet uitvoeren. Het inzicht van zowel gemeentelijke locaties als projecten van derden, wordt hierbij ingezet.

Conform de wens uit het Raadsakkoord is er een gemeentelijke Task Force woningbouw ingesteld. Deze Task Force is betrokken bij de woningbouwopgave in de dorpen en de zoektocht naar locaties. In bestaande projecten, zoals Braassemerland, is invulling gegeven aan de doelstelling van verdichten.

In de maatschappelijke opgave rond de vluchtelingencrisis is er in korte tijd een opvanglocatie in Leimuiden gerealiseerd. Dankzij het vrijwilligersinitiatief in Woubrugge is er ook daar al vanaf de start van de oorlog in Oekraïne een opvanglocatie operationeel. Dat verdient grote waardering. Daarnaast zijn er stappen gezet in de voorbereiding van de opgave opvang asielzoekers, conform de daarvoor geldende taakstellingen. Hiermee voldoet de gemeente aan de taakstellingen op al deze onderdelen, of werkt daar naartoe, ondanks dat dit mede door de schaarse ruimte ingewikkelde dossiers zijn.

In lijn met het Raadsakkoord is de Nota Grondbeleid herzien. Er is invulling gegeven aan de doelstelling van een meer actief grondbeleid, waarbij ook is nagedacht op welke wijze eventuele aankopen door het college tot stand kunnen komen.

De beleidsregel Huisvesting Arbeidsmigranten is herzien op basis van de laatste inzichten. Hiervoor is onder andere de toegezegde evaluatie de basis geweest.

In alle jaren is er in nauw overleg - en met brede participatie van de huurdersorganisaties - gewerkt aan de prestatieafspraken. Samenwerking, uitwisselen van voorstellen op basis van gelijkwaardigheid, is steeds de basis voor een daadkrachtige tripartite samenwerking tussen gemeente, corporaties en huurdersorganisaties.

De doelstellingen uit het CUP 1.0 (onder meer plan van aanpak versnelling woningbouwen, mobiliseren van kennis en ervaring uit de samenleving) zijn gerealiseerd. In het CUP 2.0 is de inzet op wonen vergroot door de toevoeging van ambtelijke capaciteit. De versnelling van de woningbouw is ook gerealiseerd door het faciliteren van veel particuliere projecten. Denk daarbij aan de twee projecten in Roelofarendsveen en Woubrugge van de Stichting Huisvesting Werkende Jongeren om jongerenhuisvesting een impuls te geven.

Wat staat ons nog te doen:

- Realiseren woninglocaties (straatje erbij);
- Blijven voldoen aan taakstelling maatschappelijke opvang;
- Waar mogelijk toepassen lokaal maatwerk;
- Sturen in woningbouwplanning op met name sociaal en middensegment.

Participatie en Communicatie

De raad heeft in het Raadsakkoord de wens opgenomen voor een actieve en vernieuwende koers op het gebied van participatie. Dit betekent dat we heldere kaders en instrumenten neerzetten op welke wijze wij de participatie vormgeven. Met het CUP 2.0 zijn er middelen beschikbaar gekomen voor het aanstellen van een adviseur Participatie. In het eerste kwartaal van 2024 is deze rol vervuld en kunnen we flinke stappen maken met deze doelstellingen.

Door deze raadsambitie en de invoering van de Omgevingswet is het gelukt om een hernieuwde aanpak van de participatie van aanvragers van ruimtelijke plannen richting hun omgeving vast te stellen. Hiermee wordt de betrokkenheid tussen aanvrager en andere belanghebbenden verstevigd.

De volgende stap is onder meer het vormgeven van het participatieproces bij de herziening van de Omgevingsvisie. Hierin worden onder meer de dorpsperspectieven herzien.

Met de komst van de adviseur Participatie is er hard gewerkt aan de spelregels en toolkit voor participatie en kunnen we starten met gerichte pilots. In de organisatie is ook het project 'Met Elkaar' gestart, waarin de inbreng van inwoners centraal staat bij het van buiten naar binnen denken.

De themamarkten over de projecten in de dorpen zijn in 2023 uitgebreid. Gemeente en partners presenteren plannen en projecten aan omwonenden en geïnteresseerden.

De Communicatievisie en het bijbehorende communicatieplan worden uitgevoerd overeenkomstig de afspraken. De digitale nieuwsbrief is gerealiseerd mede door de in het CUP opgenomen personele uitbreiding.

Wat staat ons nog te doen:

- Participatie dorpsperspectieven Omgevingsvisie;
- De instrumenten Participatie met organisatie en inwoners inzetten
- Versterken koppeling opgaven Kaag en Braassem en resultaten (publieke verantwoording in communicatie).

Omgevingsvisie

De Omgevingswet was een enorme decentralisatieoperatie voor gemeenten, zeker ook gezien het grote ICT-component met het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Dat is ook de reden dat de invoering van de wet vele malen is uitgesteld. Onze gemeente is er in geslaagd met de inzet van de eigen organisatie de verschillende onderdelen op te zetten, zoals de invoering van de wet, de grote trajecten rond de Omgevingsvisie en de voorbereidingen voor het Omgevingsplan. De lokale toegang voor het indienen van aanvragen vergunning en conceptverzoeken (voorheen principeverzoeken) is in werking. Dit vergde extra inspanning van de organisatie, juist ook omdat dezelfde collega's in precies gelijke periode ook de vele bestemmingsplannen moesten behandelen (circa 35). Deze plannen zijn nagenoeg allemaal afgerond in de besluitvorming in de gemeenteraad in de eerste helft van 2024.

De thema's recreatie, wonen en land- en tuinbouw zijn in een gedeeltelijke herziening van de Omgevingsvisie overeenkomstig de afspraak toegevoegd aan de visie. Hiermee is voldaan aan deze raadsopdracht.

Voor de tweejaarlijkse integrale herziening van de Omgevingsvisie wordt gewerkt met een plan van aanpak voor de participatie, specifiek gericht op de dorpsperspectieven.

Wat staat ons nog te doen:

- Herziening Omgevingsvisie 2025 met inrichting participatieproces;
- Vaststellen eerste Omgevingsplannen;
- Op orde krijgen personele bezetting in verband met beoordelen aanvragen vergunning.

Verkeersveiligheid, openbare ruimte en IBOR

Op het punt van verkeersveiligheid is een knelpuntenanalyse tot stand gekomen. Met middelen vanuit CUP 1.0 en 2.0 is daarnaast een top tien samengesteld van maatregelen voor meer fietsveiligheid.

Door het groot onderhoud van wegen te combineren met vervanging van riolering kan werk met werk worden gemaakt. Hierdoor kunnen we grote projecten uitvoeren, zoals aan de Meerkreuk in Oude Wetering en de Willem van der Veldenweg in Leimuiden. Komende tijd zal het grote project Roelofarendsveen Noord worden gerealiseerd. In 2024 wordt het IBOR geëvalueerd en een nieuwe IBOR voorbereid voor de komende vier jaar.

Afgelopen jaren is er veel energie gestoken in het gebiedsproces en omgevingsmanagement van het Noordeinde Zuideinde in Roelofarendsveen. Samen met partners, zoals de school en ouders, is er invulling gegeven aan snelle maatregelen, maar hebben we ook nagedacht over langetermijnoplossingen.

In achterliggende jaren is een plan van aanpak voor klimaatadaptatie en vergroening tot stand gekomen. Deze worden onderdeel van het nieuwe IBOR en zijn eerder verankerd in het Watertakenplan (het voormalige GRP).

De gemeente staat in direct contact met inwoners en bedrijven met de FIXI-meldingen. Inwoners gebruiken dit instrument steeds vaker. De gemeente slaagt er daarbij in om ruim binnen de afgesproken tijden de meldingen te verhelpen of een antwoord terug te sturen.

Er liggen beheerplannen voor de verschillende onderdelen in de openbare ruimte. Voor wegen, groen, riolering en kunstwerken is dat al langer beschikbaar. Als aanvulling wordt gewerkt aan praktische beheerplannen voor de verschillende onderdelen van het straatmeubilair.

Wat staat ons nog te doen:

- Aandacht voor verkeersveiligheid op verschillende locaties (met name fietsveiligheid);
- Vernieuwen IBOR 2025-2029;
- Uitvoeren grote projecten, zoals Vriezenweg en Vriezenkoop-Noord.

Sociaal domein, IKC en Sportpad

Het sociaal domein omvat een groot aantal taken waar de mens centraal staat. In achterliggende jaren is het veld van het sociaal domein meer inzichtelijk gemaakt en ook de daaraan gekoppelde budgetten (financiën). Hiermee kunnen we beter het gesprek voeren, waarbij de inhoud is gekoppeld aan financiering. Het gaat binnen het sociaal domein voor het overgrote deel om medebewindstaken van het Rijk. Daarom is het noodzakelijk om via de VNG met het Rijk te spreken over de haalbaarheid van de uitvoering van deze taken met teruglopende rijksmiddelen.

In deze bestuursperiode zijn er verschillende nieuwe opdrachten uitgezet voor de uitvoering van taken, zoals bijvoorbeeld het onderdeel Welzijn en Preventie. De opdracht aan de Driemaster is in 2023 voor een jaar verlengd. In 2024 vindt een oriëntatie plaats op de toekomst, ook in relatie tot andere opdrachten, zoals de opdracht aan Tom in de Buurt.

Kaag en Braassem is koploper als het gaat om het thema gezondheid en bewegen op de kaart te zetten. Het concept rond Positieve Gezondheid is de basis voor veel werkbezoeken uit binnen- en buitenland. Alle kernen zijn betrokken en er is een enorm netwerk van vrijwilligers. Dit is een voorbeeld uit de Maatschappelijke Agenda (MAG), die in deze periode opnieuw werd vastgesteld.

Voor de jeugdzorg zijn grote stappen gezet in het versterken van de preventie en het voorliggende veld. In het gezamenlijke team met Nieuwkoop 'toegang tot jeugdzorg' worden mooie stappen gezet samen met partners, zoals huisartsen en het onderwijs. De specialistische zorg is georganiseerd in de regio Holland Rijnland (SOZ). In de komende periode is de transitie in de jeugdzorg de grootste uitdaging. Van dure specialistische zorg naar meer aandacht voor preventie, gezondheid en voorkomen. Door de start van de Jeugd-en Gezinsteams (JGT) is de continuïteit in de zorg geborgd en zijn de wachttijden voor lokale hulp afgenomen.

Er ligt een voornemen tot realisatie van een Scheef Huisje in Nieuwe Wetering in samenwerking met partners Meer Wonen en De Binnenvest.

In 2023 en 2024 is intensief gewerkt aan de ontwikkeling van het nieuwe Sportpad, bestaande uit IKC Noord en de Tweesprong (Kineo) en de ontwikkeling met de buitensport verenigingen. De daarvoor benodigde besluiten zijn na een intensief participatietraject met de omgeving in de besluitvorming gebracht en via raadsbesluiten voorzien van de investeringen. De projecten kunnen daarmee naar de realisatiefase. De regie van het Sportpad ligt bij de verenigingen en Kineo en is een samenspel van gemeente, kindpartners en het sportbedrijf.

Kaag en Braassem heeft een zeer ambitieuze IKC ontwikkeling als uitvoering van de gemeentelijke taak op het gebied van onderwijshuisvesting. Na de realisatie van de Brede School Hoogmade en IKC De Lei in Leimuiden vorige bestuursperiode is IKC het Woud deze bestuursperiode geopend in Rijnsaterwoude, in een mooie combinatie met appartementen in het hergebruik van het voormalig gemeentehuis. IKC het Woud is zelfs uniek door de openbare buitengymlocatie. De besluitvorming rond IKC Noord/Kineo heeft zijn voltooiing gekregen in 2024. IKC Woubrugge heeft een besluit beschikbaar stellen bouwkrediet. De komende tijd wordt er meer duidelijk over de planning van de realisatie. De uitbreiding van De Kiem/Kaskade heeft helaas vertraging opgelopen. Vanwege de groei van het aantal kinderen zijn noodlokalen daarom onvermijdelijk. Tot slot is er het IKC Rijpwetering. Er is met de school en de verenigingen op het Hertogspark een verkenning voor de toekomst gedaan, overeenkomstig de raadsopdracht.

Wat staat ons nog te doen:

- Sturen op planning realisatie lopende IKC-trajecten Roelofarendsveen en Woubrugge;
- Integraal meerjarenplan voor onderwijshuisvesting;
- Rapporteren en bewaken besluitvorming Sportpad en Kineo;
- Invulling geven aan de transitie jeugdzorg (inhoudelijk en budget);
- Meerjarige duidelijkheid over de afspraak Welzijn en Preventie.

Recreatie

Kaag en Braassem is zeker ook een recreatiegemeente. Impulsen in recreatie en toerisme zijn daarmee wenselijk. In deze raadsperiode is er een Recreatievisie tot stand gekomen in samenwerking met ondernemers, inwoners en het recreatieveld. Kaag en Braassem Promotie is een belangrijke netwerkpartner en medeverantwoordelijk voor de uitvoering van deze visie en de daarin opgenomen plannen. De gemeente ondersteunt Kaag en Braassem Promotie met middelen om deze taak uit te voeren. De recreatievisie heeft ook een vertaling gekregen in de Omgevingsvisie.

De raadsopdracht om toeristenbelasting in te voeren krijgt vorm per 1 januari 2025. In overleg met het veld van recreatieve ondernemers worden voorstellen voorbereid voor de invoering. De opbrengst van de toeristenbelasting is een dekking voor de recreatieve impuls die de gemeente wil geven. Vooruitlopend op deze heffing zijn er al extra middelen vrijgemaakt en toegekend aan Kaag en Braassem Promotie.

Een grote prioriteit voor de recreatieve beleving van de nieuwe woonwijk Braassemerland is de Tweede Sluis. Hiervoor zijn subsidiemiddelen beschikbaar gekomen. In samenwerking met de VOF Braassemerland wordt gewerkt om dit doel te realiseren binnen de gestelde kaders van tijd en geld.

Naast kleinschalige recreatie, zoals wandel- en fietspaden en vaarroutes, is er ook ruimte voor verblijfsrecreatie, zoals een recreatiepark. De locatie Boot Beton aan de Westerdijk in Leimuiden is daarvoor volgens het college een uitstekende plek. In overleg met de betrokken ondernemer, de provincie Zuid-Holland en de omgeving wordt dit initiatief verder uitgewerkt.

Het thema 'water' krijgt extra aandacht. Bij de beleving van het water ligt een recreatieve kans voor Kaag en Braassem. In de recreatievisie heeft dit uitwerking gekregen.

Wat staat ons nog te doen:

- Inzet op verblijfsrecreatie op locatie Boot Beton;
- Invoeren toeristenbelasting per 1 januari 2025;
- Realisatie tweede sluis;
- Versterken van het thema 'water', inclusief toezicht op het water;
- Uitvoering recreatievisie door Kaag en Braassem Promotie.

Duurzaamheid

De doelstellingen op klimaat en energie betekenen een grote opgave voor de gemeenten. Gemeenten werken hierin samen in RES-gebieden, om te komen tot een Regionale Energiestrategie. In deze bestuursperiode is opdracht gegeven voor het opstellen van een Lokale Energiestrategie vanuit onze eigen verantwoordelijkheid. Hiertoe is gekozen voor een breed participatietraject. De uitvoering van deze doelen en plannen ligt vooral bij inwoners en bedrijven. Kaag en Braassem heeft een groot netwerk aan energiecoaches. Zij leveren een enorme bijdrage aan het vergroten van het areaal zonnepanelen binnen onze dorpen.

Ten aanzien van afvalscheiding is in het Raadsakkoord ook een doelstelling opgenomen. Onze gemeente heeft in de vorige bestuursperiode DIFTAR ingevoerd, waarmee doelstelling is dat de effecten van beter scheiden worden beloond. De resultaten worden via monitoring gevolgd. In de loop van de bestuursperiode zullen de resultaten geëvalueerd worden.

Warmte is van waarde en het behouden van overtollige warmte kan voor andere doelen worden ingezet. Door inzet van eigen deskundigheid uit de dorpen is de Warmtevisie tot stand gekomen en vastgesteld. Wat ons betreft een voorbeeld van participatie van deskundige inwoners. In 2024 wordt dit op krachtige wijze voortgezet in de wijkuitvoeringsplannen.

De gemeente heeft een voorbeeldfunctie waar het gaat om vergroenen, duurzame mobiliteit, circulariteit en energie. Het gaat dan onder meer om elektrische vervoermiddelen, hergebruik en het vergroenen van de openbare ruimte. Projectmatig zetten we met name in op het vergroenen. De overige onderdelen worden in de loop van deze bestuursperiode ook opgepakt.

Wat staat ons nog te doen:

- Wijkuitvoeringsplannen realiseren;
- Uitvoeren van de ambities uit de Lokale Energiestrategie;
- Onderhouden van het sterke netwerk van energiecoaches;
- Invullen van duurzame mobiliteit in de rol als gemeente en werkgever (voorbeeldfunctie).

Land- en tuinbouw Baan Sotaweg/ Geestweg Flora weg - Economie

Werkgelegenheid is één van de belangrijkste randvoorwaarden voor bestaanszekerheid van mensen. Daarom heeft de gemeente een belangrijke taak in het realiseren van voldoende mogelijkheid voor bedrijven om als werkgever en onderneming ruimte te krijgen voor deze ambitie.

In algemene zin hebben wij in deze bestuursperiode drie besluiten genomen ten aanzien van werklocaties, te weten Drechthoek II in Leimuiden, bedrijventerrein A4 in Roelofarendsveen en Boskade in Hoogmade. Hiermee kan de ruimte voor bedrijvigheid in Kaag en Braassem op niveau blijven en kunnen wij voldoende werkgelegenheid bieden voor inwoners.

Tuinbouw is een belangrijke sector vanuit ondernemerschap en werkgelegenheid in Kaag en Braassem. De sector is in transitie, waardoor er naast schaalvergroting ook bedrijven zijn die geen toekomst hebben en stoppen. Hierdoor ontstaan er in de tuinbouwgebieden ook nieuwe ruimtevragen. Daarin komt dan direct de primaire bestemming aan de orde, inclusief het provinciaal beleid.

Er is gewerkt aan de gebiedsvisie voor het tuinbouwgebied Baan Sotaweg. Dit was ook onderdeel van de raadsopdracht. De gemeenteraad heeft kennisgenomen van dit gebiedsplan, maar wel een aantal uitspraken gedaan over het vastleggen van de primaire glastuinbouwfunctie in het gebied voor de komende periode, zoals behoud van de functie voor minimaal 20 jaar. Een aanvullend gebiedsproces is nodig om met alle betrokken partijen te kijken welke ruimte er is voor functiemenging.

De gebiedsvisie Geestweg Floraweg vraagt een uitgebreid participatieproces met alle betrokkenen. Hiervoor lopen de voorbereidingen.

In opgaven voor tuinbouw werken we samen met Boerenberaad en individuele boeren. Een eerste resultaat is de aanstaande realisatie van een Water Infiltratie Systeem in twee polders. De gemeente spant zich in op het terrein van land- en tuinbouw om ondernemers zoveel mogelijk te faciliteren in de complexe discussie vanuit provincie en Rijk. De daarvoor bestemde keukentafelgesprekken zijn waardevol.

Wat staat ons nog te doen:

- Vervolgproces gebiedsvisie Baan Sotaweg;
- Start proces gebiedsvisie Geestweg Floraweg;
- Vervolgproces Zuid-Holland Programma Landelijk Gebied (Boerenberaad).

Veiligheid en Handhaving

Kaag en Braassem wil een gemeente zijn waarin inwoners veilig zijn, omzien naar elkaar en weerbaar zijn. Wij constateren dat deze doelstelling onder druk staat, wat in ieder geval tot resultaat heeft dat het gevoel van veiligheid afneemt. Kaag en Braassem is een relatief veilige gemeente, maar ook in onze gemeente zijn de effecten van ondermijning aan de orde.

Op een aantal onderdelen hebben we onze basis versterkt. Er is in deze bestuursperiode een nieuwe Algemene Plaatselijke Verordening (APV) gekomen op basis van de modelverordening van de APV en met de actuele thema's. Het Evenementenbeleid is herzien, waarmee de samenwerking tussen gemeente en organisatoren wordt versterkt. De gemeente wil hiermee enerzijds uitnodigend zijn voor evenementen. Maar anderzijds ook duidelijke kaders schetsen voor organisatoren en hun omgeving. Het beleid Vergunningverlening Toezicht en Handhaving (VTH) is herzien en met betrokkenheid vanuit de gemeenteraad zijn nieuwe prioriteiten gesteld. Tot slot is ook het Integraal Veiligheidsbeleid in deze bestuursperiode van een nieuw kader voorzien. In het kader van het Raadsakkoord en het College Uitvoeringsprogramma zijn daaraan ook middelen toegevoegd voor de uitvoering van het IVB-beleid en is de capaciteit van de boa's verdubbeld van twee naar vier. De benodigde mensen zijn daarvoor inmiddels aangesteld.

In de raadsopdracht is de verbinding tussen het veiligheidsdomein en het sociaal domein een belangrijke. In de praktijk spreken we veel over signalen en casuïstiek vanuit jongeren. We bouwen hier met ketenpartners ook aan een versterking van de monitoring en gerichte inzet van politie en jeugdwerk.

In de praktijk zien we steeds meer situaties ontsproten in burenruzies, met soms flinke gevolgen voor de omgeving. Een beproefd concept is buurtbemiddeling. In deze bestuursperiode is het instrument buurtbemiddeling ingevoerd in samenwerking met een uitvoeringsorganisatie en de beide woningcorporaties om ook huurwoningen te kunnen betrekken.

Op het gebied van handhaving werken we vooral aan de verzoeken om handhaving van inwoners. Daarnaast ontvangen wij regelmatig meldingen over onrechtmatig gebruik van locaties. Hier vindt toezicht en zo nodig handhaving op plaats. Gebiedsgerichte handhaving is alleen mogelijk als we de capaciteit op het gebied van toezicht en juridische handhavingsjuristen uitbreiden.

Wat staat ons nog te doen:

- Uitvoeren IVB met specifieke aandacht voor ondermijning;
- Analyse handhaving en vervolgstappen in aanpak en capaciteit + bijzondere aandacht voor onrechtmatig gebruik van locaties;
- Uitwerking VTH-beleid in jaarplannen en inzet waaronder permanente bewoning.

Regionale samenwerking

Kaag en Braassem is als zelfstandige gemeente in staat de taken van het lokaal bestuur op te pakken. Tegelijk is mede vanwege de toekomstbestendigheid de regionale samenwerking van grote waarde om krachten te bundelen. Samenwerking is geen doel op zich, maar moet meerwaarde opleveren voor de uitvoering van taken voor onze inwoners.

De eerste raadsopdracht van deze bestuursperiode was het opstellen van een Regionale Agenda voor Kaag en Braassem. Het document geeft koers aan de positionering en prioritering van Kaag en Braassem in de regio. Boeiend daarin is dat Kaag en Braassem een meervoudige oriëntatie heeft gezien de ligging tussen twee provincies en de verschillende samenwerkingsverbanden. Daarnaast is er tussen gemeenteraad en college afgesproken dat in de V&A-avonden actief wordt geïnformeerd over ontwikkelingen in de regio.

In deze bestuursperiode is een aanzet gemaakt voor het vergroten van de lobbykracht van onze gemeente. Door monitoring volgen wij de voor Kaag en Braassem relevante thema's op andere overheidsniveaus. Deze impuls moet ook worden verankerd in het organiseren van onze gemeentelijke ambities. Belangrijke zaken daarin zijn de Noordelijke Ontsluiting N207 (Leimuiderbrug) en de inspanningen voor bouwen buiten de BSD (Straatje Erbij). De in deze periode vastgestelde Regionale Investeringsagenda Holland Rijnland is daarvoor een belangrijke basis, evenals het positedocument dat binnen de Rijnstreek tot stand is gekomen.

De gemeenschappelijke regelingen vormen een belangrijk onderdeel van ons takenpakket, maar zijn daarmee ook een groot onderdeel van onze gemeentelijke begroting. In toenemende mate worden wij geconfronteerd met kostenstijgingen die grote gevolgen hebben voor het gemeentelijk meerjarenperspectief. Wij willen samen met andere gemeenten aan de voorkant sturen en kaders meegeven aan de gemeenschappelijke regelingen om de uitvoering van taken en beschikbare middelen in balans te houden.

Wat staat ons nog te doen:

- Inzetten op lobby andere overheden voor prioriteiten Straatje Erbij en RIA/Leimuiderbrug;
- Sturing geven (kaders) aan de gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden.

Financiën en Personeel en Organisatie

De gemeentelijke financiën staan onder druk, dat geldt voor alle gemeenten in Nederland. De oorzaak hiervan ligt voor een belangrijk deel in de uitvoering van medebewindstaken van het Rijk, waarvoor zij onvoldoende middelen beschikbaar stellen via het Gemeentefonds. Sterker nog: regelmatig worden kortingen toegepast. In het Raadsakkoord is dat ook verwoord met de term: “geen taken zonder knaken”. Op dit moment is dit ook de slogan waarmee de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) de discussie met het Rijk voert over de middelen vanuit het Gemeentefonds. Kaag en Braassem heeft via het Raadsakkoord ook een flink ambitieniveau neergezet om het voorzieningenniveau voor de dorpen op peil te houden en waar mogelijk een impuls te geven. Het realiseren van deze ambities wordt bemoeilijkt door de grote (en langdurige) onzekerheid op rijksniveau. Onze gemeente heeft daarbij gekozen voor een tweesporenbeleid. Enerzijds behoedzaamheid en werken aan een sluitende meerjarenraming, maar ook de ambities vasthouden en onze inwoners niet tekortdoen door de onzekerheid bij het Rijk.

In deze bestuursperiode heeft de gemeenteraad een opdracht gegeven voor een structureel sluitende meerjarenbegroting. Een proces van ombuigingen is ingezet. Met inzet van de eigen organisatie is een pakket aan business cases ontwikkeld, waarmee de begroting sluitend kan worden gemaakt. Uiteraard worden deze maatregelen pas ingezet als zij nodig zijn voor het doel van de sluitende begroting. Tegelijk is er een proces ingezet om nog beter te kunnen sturen op tussentijdse ontwikkelingen in mee- en tegenvallers. Jaarlijks werd bij de vaststelling van de Jaarrekening ook besloten budgetten over te hevelen van projecten die nog niet konden worden gerealiseerd in dat jaar. In de meeste situaties geeft dat een stapeling van budgetten die niet kunnen worden weggezet in het opvolgende jaar. Gevolg daarvan is dat je overschotten gaat vergroten. Daarom wordt hier een koerswijziging ingezet. Dit is voor het eerst zichtbaar bij de voorstellen voor de vaststelling van de Jaarrekening 2023. Hiermee sluiten wij aan bij de opdracht uit het Raadsakkoord van realistisch begroten.

In deze bestuursperiode hebben wij in het financieel beleid ingezet op monitoring van de financiële kengetallen (o.a. weerstandratio, solvabiliteit, leencapaciteit etc.) om ook vanuit dit perspectief sturing te geven aan te maken keuzes in investeringen. De relatie naar de stand van de Algemene Reserve is hier onderdeel van.

De evaluatie van de P&C-cyclus heeft plaatsgevonden. Op basis hiervan zal de cyclus opnieuw worden ingericht.

Mensen zijn het kapitaal van onze organisatie. In deze bestuursperiode werd de organisatiestructuur aangepast met de invoering van het directiemodel, passend bij de schaal van Kaag en Braassem. Met de wijziging en de vorm van zeven clusters is een organisatiestructuur neergezet waarbinnen de opgaven integraal kunnen worden opgepakt. Daarin is belangrijk de rol van onze gemeente als werkgever. De arbeidsmarkt is complex. Mensen hebben ruime keuze waar zij willen werken, waardoor de mobiliteit op de arbeidsmarkt groter is dan voorheen. Kaag en Braassem kan daarin goed opereren door onderscheidend te zijn van anderen in het profiel. In de praktijk weten wij veel mensen aan ons te binden die goed zijn opgeleid, maar nog aan het begin van hun carrière staan. In de achterliggende periode zijn wij er in geslaagd het aantal vacatures sterk terug te dringen en daardoor de inhuur ook te kunnen verminderen. Inhuur blijft wel nodig voor specialistische taken in de flexibele schil. In de rol als werkgever is ook de huisvesting gemeentelijke organisatie een

belangrijk component. In overleg met de gemeenteraad tijdens een C&K-avond is geconstateerd dat komende periode moet worden gezien op welke wijze de huisvesting kan worden aangepast. Daarbij kijkend naar de eisen van deze tijd voor onze medewerkers, en daarmee de dienstverlening aan onze inwoners en bedrijven.

In deze bestuursperiode zijn wij erin geslaagd de P-begroting opnieuw neer te zetten en daarmee het inzicht in mensen/formatie/taken en middelen beter vorm te geven. Naast de basisformatie is er de flexibele schil. In de jaarlijkse momenten van de gemeenteraad over de organisatieontwikkeling worden deze zaken gedeeld.

Wat staat ons nog te doen:

- Koppelen financieel meerjarenperspectief aan rijksontwikkelingen;
- Doorontwikkelen P&C-cyclus;
- Arbeidsmarktbeleid om personeel te binden (inclusief huisvesting gemeentelijke organisatie).

Gemeente Kaag en Braassem

Westeinde 1

2371 AS Roelofarendsveen

T 071 332 72 72

I www.kaagenbraassem.nl

